

Danmarks Naturfredningsforening skal lancere kampagne og forslag til et stort naturområde med landets vandrige sø, urørt skov og helårsgræs- ning: *Natur Nationalpark Gribskov & Esrum Sø*

Kort indledning: Vi foreslår, at DN lægger sig fast på at føre kampagne for og tilvejebringe udarbejdelsen af et forslag til etableringen af et stort naturreservat på ca. 80 kvadratkilometer, der omfatter Esrum Sø og de fredede områder øst for søen samt Gribskov og Snævret Skov. Hensigten er dels at omdanne Gribskov til urørt græsningsskov med genetableret naturlig hydrologi og helårsgræsning, dels at arbejde for skærpede tiltag til at begrænse næringsstoftilførslen til Esrum Sø. Naturreservatet skal efterleve internationale nationalpark-standarder, hvilket de eksisterende danske 'nationalparker' ikke gør, og derfor skal projektet præsenteres under et andet navn: Natur Nationalpark Gribskov & Esrum Sø (eventuelt som kerneområde i en kommende Nationalpark Kongernes Nordsjælland, hvis etablering en naturnationalpark ikke står i vejen for).

Støttet af DN's Samråd i Storkøbenhavn: »Vi synes forslaget et et godt udgangspunkt for, hvordan DN bør arbejde med at få noget bedre natur i Danmark. Med forslaget vil DN også kunne gå foran som et godt eksempel på, at vores forening har mere ambitiøse drømme for den danske natur, end 'Naturplan Danmark' lægger op til. Hvis forslaget udmønter sig i en DN holdning til området, som vi arbejder på at virkeliggøre fra år 2016 - vil dette være et godt eksempel på hvordan DN bør arbejde med at få skabt bedre natur i Danmark, også andre steder end i Gribskov/Esrum sø.«

Baggrund: Sårbare danske skove i »stærkt ugunstig tilstand«

Biodiversiteten er i alarmerende tilbagegang, og med enkelte undtagelser forarmes naturen over en bred kam. Som led i den vifte af tiltag, der skal løfte opmærksomheden og aktivere det politiske niveau, foreslås en konkret kampagne for et naturreservat, der dels kan sætte fokus på problemet i almindelighed, og dels eksemplificere tabet af biodiversitet et af de steder, hvor det er værst: *i skovene*. De danske skove og arterne, der knytter sig til dem, er trængte som aldrig før, og ved at foreslå et sammenhængende naturreservat, der omfatter Gribskov, kan en tiltrængt debat om problemerne ved Naturstyrelsens statslige skovbrug rejses, og en række centrale løsningsforslag eksemplificeres.

I det konkrete forslag er det afgørende at få Esrum Sø inddraget og gøre en mere aktiv indsats for at sikre søen bedre mod næringsstofbelastning – f.eks. er fosforkoncentrationen øget mærkbart de seneste 30 år. Esrum Sø rummer en stor artsrigdom og er studeret og beskrevet i detalje internationalt gennem mere et århundrede, og som sådan en vigtig naturperle at få med i et ambitiøst naturreservat.

Når dette forslag gør særlig meget ud af at eksemplificere den trængte biodiversitet i skovnaturen, skyldes det ikke bestræbelsen på at nedprioritere anden natur, men at *supplere* den generelle kamp for en rigere natur i større balance ved at rette opmærksomheden mod skovene, fordi den danske stat råder over meget store skovarealer og således har en oplagt mulighed for at gøre en afgørende forskel. Og det haster. Således konstaterede DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi i marts 2014, at sårbare skovtyper er i 100 procent »stærkt ugunstig tilstand«. Ret meget ringere kan det ikke stå til.

Endvidere har flere fremtrædende forskere gentagne gange slået til lyd for, at de danske statsskove bør omlægges til urørt skov af gavn for biodiversiteten. Det er derfor slet ikke acceptabelt, at *Naturplan Danmark* kun vil udlægge yderligere 250 hektar af statens 120.000 hektar skov til urørt skov.

Her følger det konkrete ændringsforslag (tilføjelse) til AP2015 som pkt. 1.6.:

Udarbejdelse af udkast til Natur Nationalpark Gribskov & Esrum Sø

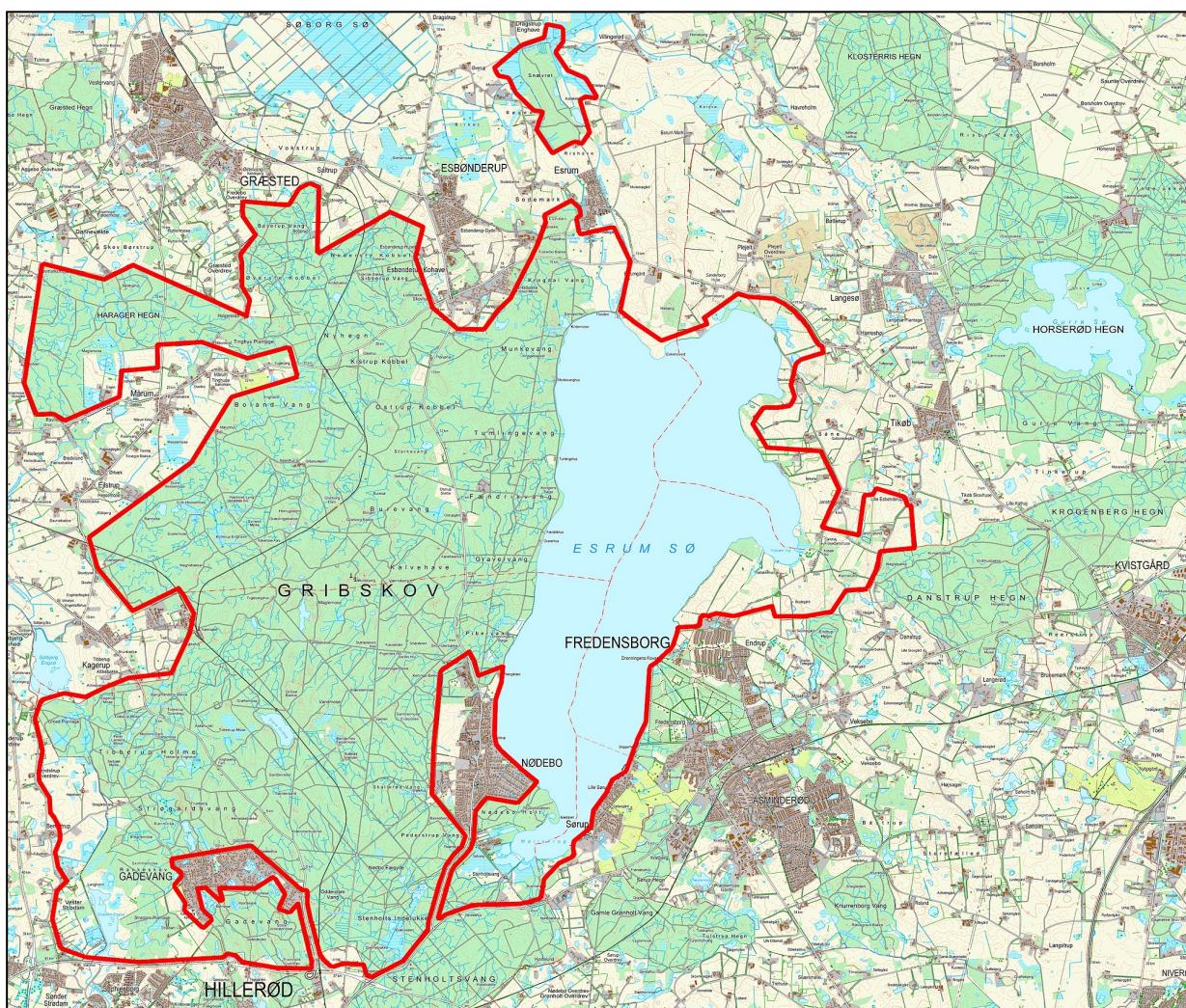
Til udarbejdelsen af et konkretiseret bud på etableringen af 'Natur Nationalpark Gribskov & Esrum Sø' med optimal biodiversitet og gunstig naturtilstand hyrer Danmarks Naturfredningsforening i december 2014 eller januar 2015 en af universiteternes fageksperter i skov og biodiversitet. For at sikre optimal faglighed skal den pågældende *udpeges af en af følgende tre*: seniorforsker i vildtbiologi og biodiversitet Rasmus Ejrnæs, lektor i økologi og evolution Hans Henrik Bruun eller professor i makroøkologi Carsten Rahbek. Den pågældende forsker skal i februar-juli 2015 udarbejde *et bud på en fagligt forsvarlig plan* for det naturområde, der omfatter Esrum Sø og de fredede områder øst for søen samt Gribskov og Snævret Skov (se kort på næste side). Forskeren skal på baggrund af input fra DN's lokalafdelinger og litteraturstudier i urørt skov *udarbejde en plan på følgende grundlag*:

- 1) Områdets naturtilstand skal efter en etableringsfase kunne efterleve de internationale nationalpark-standarder for naturbeskyttelse (IUCN's kategori-II-kriterier)
- 2) Næringsstofftilførelsen til Esrum Sø skal så vidt muligt begrænses
- 3) Naturlig hydrologi skal så vidt muligt genetableres i Gribskov
- 4) Skov skal omdannes til urørt græsningsskov med helårsgræsning til gavn for biodiversitet
- 5) Som supplement til Gribskavs hjortevildt, hvis bevægelsesfrihed ind og ud af området ikke må indskrænkes, kan følgende dyr f.eks. overvejes til helårsgræsning: hest, kvæg, bison og vildsvin

- 6) Omfanget af behovet for fældning af ikke-hjemmehørende træarter og etablering af fritstående kommende og nuværende veterantræer skal vurderes; men efter etableringsfasen skal al hugst ophøre, medmindre der alene er tale om hensynet til biodiversitet eller friholdelse af stier
- 7) Eksisterende jernbane- og vejstrækning i området bevares
- 8) Et uforpligtende overslag over økonomien, herunder eventuelle indtægter fra salg af tømmer i etableringsfasen og eventuelle fremtidige indtægtsmuligheder

Forskerens udspil skal i høringsfase senest i oktober 2015 og sættes til afstemning (med eventuelle ændringsforslag) til Repræsentantskabsmødet samme år. Hvis en plan vedtages, skal DN føre en dagbladskampagne herfor i foråret 2016 og ved samme lejlighed slå til lyd for at omdanne flere store danske statsskove på minimum 5.000 hektar til sammenhængende urørt skov inden for de næste 10 år, som foreslået af flere forskere.

Forslag til finansiering (udgifter til forsker i 6 mdr.): ca. 375.000 kr. inkl. overhead (jf. Aarhus Universitet). Midlerne bør findes på én af følgende to måder: enten a) fra de 14,5 mio. kr. i budgettets pkt. 2: *Nationale emner*; eller b) fra de 12,2 mio. kr. i budgettets pkt. 5.2.: *Medlemstegning*.

Selvstændig naturnationalpark eller kerneområde i kommende Nationalpark Kongernes Nordsjælland